

Skriftlig fremsættelse (23. maj 1997)

Justitsministeren (Frank Jensen):

Herved tillader jeg mig for det høje Ting at fremsætte:

Forslag til lov om Domstolsstyrelsen.
(Lovforslag nr. L 275).

Forslag til lov om ændring af retsplejeloven, tjenestemandsløven og forskellige andre love. (Rekruttering af dommere, dommerfuldmægtiges ansættelsesvilkår, dommeres bierhverv og ændringer som følge af oprettelse af en domstolsstyrelse m.v.).

(Lovforslag nr. L 276).

De to lovforslag om domstolenes forhold, som fremsættes her kort tid før, Folketinget går på sommerferie, udgør tilsammen en skelsættende nyordning af domstolenes forhold. Det er vel ikke for meget at sige, at der er tale om en reform af historisk karakter.

Formålet med reformen er at styrke domstolenes selvstændighed og uafhængighed og markere deres stilling som den tredje statsmagt, og forslagene er derfor af central samfundsmæssig betydning.

Lovforslagene bygger på Domstolsudvalgets store og grundige betænkning fra juli 1996. Forslagene svarer med nogle ændringer til det lovudkast, som udvalget har udarbejdet i betænkningen.

De to lovforslag indebærer meget væsentlige og omfattende ændringer, og fremsættelsen nu sker derfor med henblik på, at forslagene fremsættes igen i begyndelsen af den kommende folketingssamling. Der bliver på den måde bedre tid for alle til at gennemgå og forholde sig til forslagene.

Det er også hensigten at sende lovforslagene til høring samtidig med fremsættelsen, sådan at de høringssvar, der afgives, kan indgå i den videre behandling af forslagene i næste samling.

Lovforslaget om Domstolsstyrelsen indebærer, at der oprettes en ny styrelse, der skal ledes af en uafhængig bestyrelse. Domstolsstyrelsens opgave bliver at varetage de bevillings-

mæssige og administrative spørgsmål, som er knyttet til domstolenes virksomhed.

Domstolsadministrationen skal efter forslaget fortsat ressortmæssigt være knyttet til Justitsministeriets område, men for at styrke domstolenes selvstændige stilling og uafhængighed foreslås det, at justitsministeren ikke skal have instruktionsbeføjelser over for Domstolsstyrelsen og som konsekvens heraf heller ikke noget retligt ansvar for, hvorledes Domstolsstyrelsen udøver sin virksomhed. Ansvar for herfor vil alene påhvile Domstolsstyrelsens bestyrelse.

Det foreslås, at bestyrelsen kommer til at bestå af 11 medlemmer. Domstolene skal være repræsenteret i bestyrelsen ved en højesteretsdommer, der beskikkes efter indstilling fra Højesteret, to landsdommere, der beskikkes efter indstilling fra henholdsvis Østre og Vestre Landsret, to byretsdommere, en repræsentant for det øvrige juridiske personale ved domstolene og to repræsentanter for det administrative personale ved domstolene. Byretsdommerne, repræsentanten for det øvrige juridiske personale og de to repræsentanter for det administrative personale indstilles af disse personalegrupper.

Herudover skal der i bestyrelsen være en advokat og to medlemmer med særlig ledelsesmæssig og samfundsmæssig indsigt. Advokaten skal beskikkes efter indstilling fra Advokatrådet, mens de to øvrige medlemmer udpeges af Landsarbejdsrådet og Rektorkollegiet.

En meget væsentlig opgave for bestyrelsen bliver at udarbejde et budgetforslag for domstolene og Domstolsstyrelsen. Bestyrelsen skal herunder vurdere behovet for ressourcer til domstolene.

Bestyrelsens forslag til budget skal sendes til justitsministeren med henblik på, at det kan indgå i regeringens finanslovsforslag. Domstolsstyrelsen kan sende sit forslag vedrørende budgettet til Folketinget, når finanslovsforslaget er fremsat, ligesom Folketinget kan rekvirere dette.